

Unitat Docent de Ginecologia i Obstetrícia

Itinerari formatiu

ITINERARI FORMATIU GINECOLOGIA I OBSTETRÍCIA

Coordinadora: Dra. Cristina Estrada Díaz (cap d'estudis)

Autors:

Dr. Cassadó Tutor de residents de la Unitat Docent

Dra. Jordà Tutora de residents de la Unitat Docent

Dr. Pessarrodona. Cap del servei

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data d'elaboració: Gener 2010

Data d'aprovació pel Comitè de Docència: 17/02/2010

Data d'aprovació pel Comitè Executiu Assistencial: 15/10/2014

Número de revisió: 3a edició, 29/01/2019

Índex

1. Introducció	4
2. Definició	4
3. Objectiu de l'itinerari formatiu	4
4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu	5
4.1. Unitats específiques	5
5. Rotacions de primer any	6
6. Rotacions de segon any	9
7. Rotacions de tercer any	13
8. Rotacions de quart any	20
9. Pla de l'itinerari formatiu	29
10. Cursos, sessions i activitat investigadora	31
11. Informació que el resident ha de guardar durant la seva formació	32

1. Introducció

D'acord amb l'article 11.2 del Reial Decret 183/2008, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes de sistema de formació sanitària especialitzada, els Comitès de Docència han d'aprovar els Itineraris Formatius que elaboraran els tutors de residents de cada unitat docent.

2. Definició

L'**Itinerari Formatiu** és un manual informatiu sobre la formació especialitzada en una determinada unitat docent del nostre centre, on es descriuen les competències que ha d'adquirir el resident al llarg de la seva formació i el grau de supervisió que tindrà.

Aquesta informació es complementa amb la **Guia del Servei**, on s'expliquen la organització de cada unitat docent i la seva activitat, i amb la **Guia d'acollida del nou resident**, comuna a tots els residents de l'HUMT, on s'indiquen el pla de formació comuna, l'organització de les estructures docents i els mecanismes avaluadors.

3. Objectiu de l'itinerari formatiu

L'objectiu primordial de l'itinerari formatiu és descriure l'adaptació, d'acord amb les característiques pròpies de cada unitat docent, del programa de formació de l'especialitat dissenyat per la Comissió Nacional. S'hi detallen els objectius i el grau de supervisió de cada rotació i/o any de residència, i a partir d'aquí s'elaboren els plans individuals de formació de cada resident. Per tant, aquest itinerari ha de ser adaptable a la capacitat docent reconeguda de la unitat docent.

Els plans individuals de formació de cada resident tenen com a objectiu que els residents disposin d'una guia docent personalitzada, on es detalla quines rotacions ha de fer al llarg de la seva residència.

4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu

Són tots aquells serveis i unitats que, independentment de la seva titularitat, es consideren necessaris per impartir la formació especialitzada, d'acord amb el que estableix el programa oficial.

4.1. Unitats específiques

Rotació	Centre	Unitat	Responsables
Diagnòstic prenatal	HUMT	Diagnòstic prenatal	López, Codina
Ecografies	HUMT	Ecografia	Vegeu la guia del resident
Sala de parts	HUMT	Tocologia	Vegeu la guia del resident
Tocologia d'alt risc	HUMT	Tocologia	López, Urquizu, Codina
Patologia del tracte genital inferior	HUMT	Patologia del tracte genital inferior	Jordà, Bosch
Histeroscòpia	HUMT	Histeroscòpia	Cassadó, Gironès, Jordà
Quiròfan	HUMT	Quirúrgica	Vegeu la guia del resident
Ambulatori	HUMT	CAP	Vegeu la guia del resident
Esterilitat	HUMT	Esterilitat	Jordà, Prada
Patologia del sòl pelvià	HUMT	Sòl pelvià	Pessarrodona, Cassadó, Huguet
Urodinàmia	HUMT	Urodinàmia	Bosch
Ecografia del sòl pelvià	HUMT	Ecografia	Cassadó, Huguet
Consulta de mama	HUMT	Patologia mamària	Barco, Vallejo
HIFU	HUMT	HIFU	Rodríguez, Carmona, Pons

5. Rotacions de primer any

ROTACIÓ: SALA DE PARTS

Duració: 12 mesos

Rotació de 2-3 dies a la setmana i les guàrdies

Objectius competencials

- Adquirir coneixements d'anatomia i fisiologia de l'aparell reproductor femení i de la mama en la dona no gestant i en la gestant.
- Adquirir habilitats bàsiques d'anamnesis de la història clínica general i específica ginecològica de la dona.
- Conèixer els tipus de medicaments que s'utilitzen en les urgències ginecològiques i en les patologies obstètriques: amenaça de part prematur, ruptura prematura de membranes i gestació cronològicament prolongada (RPM, GCP), preeclàmpsia, diabetis gestacional, còlic nefrític...
- Diagnòstic de la gestació interrompuda.
- Introducció a la pràctica de legrats obstètrics no complexos per gestacions no evolutives.
- Saber realitzar les maniobres de Leopold.
- Realitzar l'exploració obstètrica d'una gestant en treball de part: dilatació, esborrament, posició i consistència del cervix. Valorar la situació, la presentació en la seva alçada a la pelvis i actitud fetal.
- Dirigir medicament el part i assistir el part vaginal no distòcic.
- Diagnòstic i tractament dels trastorns de la dinàmica uterina.
- Diagnosticar el risc de pèrdua de benestar fetal, amb proves d'estímul de dinàmica uterina, interpretant registres cardiotocogràfics fetals avantpart o intrapart. Introducció a la realització de pH de calota fetal i interpretació dels resultats.
- Realitzar amnioscòpies i saber-ne interpretar els resultats.
- Assistir el part d'un èxitus fetal, un part preterme, un creixement intrauterí retardat (CIR) o una cesària anterior sempre que sigui via vaginal i sense complexitat.
- Realitzar i suturar episiotomies no complexes.
- Realitzar el diagnòstic i tractament de l'APP, RPM, GCP, pre-eclàmpsia, còlic nefrític en gestants.
- Prevenir la transmissió vertical del VIH.
- Realitzar frotis en fresc per identificar fongs, tricomonos, vaginosis, etc., i conèixer-ne el tractament.
- Introducció a la urgència ginecològica i obstètrica.
- Seguiment a la planta de les pacients que han ingressat a la sala de parts: puèrperes i ingressos ginecològics. Amb supervisió dels adjunts responsables, sobretot pel que fa als ingressos ginecològics i els obstètrics complexos.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Visites conjuntament amb un adjunt o un resident gran.
- Inici de guàrdies a l'hospital quan ja fa dos mesos que reben formació.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria, on s'exposen temes específics i després es discuteixen. Es realitzen cada divendres a la sala d'actes de l'hospital.
- Assistència al part vaginal de forma precoç ja des de l'inici a l'especialitat; primer, ajudat per un adjunt o resident o llevadora, i després, supervisat pels mateixos.
- Pràctiques amb un entrenador de part per assajar diferents tipus de parts vaginals. També es realitzen pràctiques de sutura d'episiotomia.

ROTACIÓ: QUIRÒFAN

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir coneixements d'asèpsia del camp quirúrgic.
- Adquirir coneixements d'electromedicina.
- Conèixer la posició de la pacient adaptada a cada cirurgia.
- Adquirir coneixements d'anatomia de l'aparell reproductor femení i de la mama.
- Actuar com a segon ajudant en la patologia benigna de l'aparell reproductor i de la mama, tant en cirurgies obertes com vaginals o laparoscòpiques.
- Realitzar com a cirurgià legrats obstètrics no complexos, sempre amb l'ajuda d'algun adjunt.

Metodologia

- Estada amb més d'un professional al quiròfan.
- Sessions clíniques, una a la setmana de caràcter ginecològic i puntualment sobre temes quirúrgics, on s'exposen vídeos que il·lustren cirurgies. Es porten a terme els dimecres a la sala d'actes.
- Possibilitat d'utilitzar *pelvitainers* per adquirir habilitat laparoscòpica.
- Assistència a cursos bàsics a l'Escola Internacional de Ginecologia Endoscòpica, on s'exposa cirurgia en directe, a més dels temes teòrics. Organitzats pel nostre hospital, l'Hospital Clínic i l'Hospital d'Igualada.

ROTACIÓ: AMBULATORI**Durada:** 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Aprendre a realitzar històries clíniques a les pacients que consulten per patologia ginecològica.
- Realitzar exploracions físiques a les dones, aprendre a explorar l'abdomen i la mama, a col·locar un espèculum i a fer un tacte vaginal.
- Realitzar correctament la presa de la mostra citològica de la cèrvix i la de secrecions mamàries.
- Saber realitzar el control d'un embaràs normal.
- Adquirir coneixements de patologia ginecològica i obstètrica.
- Introducció a l'anticoncepció.
- Conèixer els tipus de medicaments més habituals que s'utilitzen a les consultes de ginecologia.
- Iniciació en la col·locació i extracció dels dispositius intrauterins.
- Habilitats tècniques en la pràctica de biòpsies endometrials.

Metodologia

- Visites realitzades per un adjunt responsable, on el resident és observador i actua amb la supervisió de l'adjunt.
- Sessions clíniques diàries: s'exposen els casos clínics interessants, diagnosticats a l'ambulatori, Urgències o Consultes Externes, i s'avaluen amb tots els adjunts del servei, per valorar el diagnòstic correcte i l'actitud que cal adoptar.
- Sessions monogràfiques ginecològiques un cop per setmana, on s'exposen temes específics i després es discuteixen.
- Sessions formatives de valoració de la patologia del sòl pelvià, a càrrec de la Secció Catalana de Sòl Pelvià.

ROTACIÓ: ECOGRAFIA**Durada:** 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Coneixement de l'anatomia pelviana normal.
- Adquirir coneixements sobre l'anatomia fetal normal.
- Mesurar úter i ovaris, aquests últims en dones en edat reproductiva.
- Diagnosticar alteracions del líquid amniòtic.
- Detectar sacs gestacionals i vesícules vitel·lines i batec cardíac.

- Diagnòstic ecogràfic de la gestació interrompuda.
- Diagnosticar gestacions gemel·lars amb corionicitat i amnicitat.
- Avaluar l'edat gestacional amb paràmetres ecogràfics, mesurant la longitud craniocaudal, la circumferència cefàlica i abdominal i la longitud del fèmur.
- Ajudar a la pràctica d'amniocentesis i biòpsies corials.
- Participar en el seguiment de casos en el consell genètic.
- Introducció a la patologia ecogràfica ginecològica.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Realitzar ecografies. A l'inici els residents estan d'observadors, per poder aprendre la normalitat i el procediment de l'ecografia; al cap d'un temps ja les realitzen però sempre sota la supervisió d'un adjunt. Fan rotació per les ecografies ginecològiques i les obstètriques.
- Inici de guàrdies a l'hospital quan ja fa dos mesos que reben formació. S'hi practiquen moltíssimes ecografies ginecològiques i de primer trimestre, amb les quals aprenen a orientar-se i a valorar la viabilitat embrionària. Durant aquest any les practiquen conjuntament amb l'adjunt de guàrdia.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria, cada divendres a la sala d'actes. A vegades són temes ecogràfics, on hi ha molta iconografia per aprendre a fer els diagnòstics.

6. Rotacions de segon any

ROTACIÓ: SALA DE PARTS

Durada: 12 mesos

Rotació de 2 dies a la setmana i les guàrdies

Objectius competencials

- Adquirir coneixements d'anatomia i fisiologia de l'aparell reproductor femení i de la mama en la dona no gestant i en la gestant.
- Diagnòstic de la gestació interrompuda.
- Practicar legrats obstètrics per gestacions interrompudes.
- Diagnòstic clínic i ecogràfic de l'embaràs ectòpic.
- Realitzar tractaments laparoscòpics de la gestació ectòpica no accidentada.
- Realitzar el diagnòstic de la mola i fer-ne el tractament i els controls posteriors.
- Saber realitzar les maniobres de Leopold.

- Realitzar l'exploració obstètrica d'una gestant en treball de part: dilatació, esborrament, posició i consistència de la cèrvix. Valorar la situació, la presentació en la seva alçada a la pelvis i l'actitud fetal.
- Dirigir mèdicament el part i assistir el part vaginal no distòcic.
- Introducció a la pràctica de fòrceps, ventoses i espàtules.
- Iniciació en la realització de les cesàries sense complexitat.
- Diagnòstic i tractament dels trastorns de la dinàmica uterina.
- Diagnosticar el risc de pèrdua de benestar fetal, amb proves d'estímul de dinàmica uterina, interpretant registres cardiotogràfics fetals avantpart o intrapart. Realització de pH de calota fetal i interpretació dels resultats.
- Realitzar amnioscòpies i saber interpretar els resultats.
- Assistir el part d'un èxitus fetal, un part preterme, un creixement intrauterí retardat o una cesària anterior.
- Realitzar i suturar episiotomies i esquinçaments del canal del part (grau I-II).
- Realitzar el diagnòstic i tractament d'amenaça de part prematur, ruptura prematura de membranes, gestació cronològicament prolongada GCP, preeclàmpsia, còlic nefrític en gestants i corioamnionitis.
- Prevenir la transmissió vertical del VIH.
- Avaluar dessagnaments intrapart i postpart.
- Introducció a la patologia puerperal, infecciosa, hemorràgica, en relació amb la lactància.
- Realitzar frotis en fresc per identificar fongs, tricomonos, vaginosis, etc., i conèixer el tractament.
- Adquirir coneixements en la urgència ginecològica i obstètrica.
- Conèixer els tipus de medicaments que s'utilitzen en les urgències ginecològiques i en les patologies obstètriques: amenaça de part prematur, ruptura prematura de membranes, gestació cronològicament prolongada GCP, preeclàmpsia, diabetis gestacional, còlic nefrític...
- Seguiment a la planta de les pacients que el resident ha ingressat a la sala de parts: puèrperes i ingressos ginecològics. Amb supervisió dels adjunts responsables, sobretot pel que fa als ingressos ginecològics i els obstètrics complexos.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Visites conjuntament amb un adjunt o un resident gran.
- Realitzen guàrdies a l'hospital mateix, per formar-se en les urgències ginecològiques i en la pràctica de parts, ja siguin eutòcics o distòcics, supervisats per adjunts.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria tots els divendres a la sala d'actes de l'hospital.
- Cursos de doctorat a la universitat; n'hi ha d'específics d'aquesta rotació.
- Assistència a cursos nacionals de l'especialitat relacionats amb la patologia obstètrica.

ROTACIÓ: QUIRÒFAN**Durada:** 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir coneixements d'electromedicina.
- Adquirir coneixements d'anatomia de l'aparell reproductor femení i de la mama.
- Identificar correctament les estructures anatòmiques de les intervencions.
- Actuar com a primer ajudant en la cirurgia local.
- Participar com a primer o segon ajudant en la patologia benigna de l'aparell reproductor i de la mama, tant en cirurgies obertes com vaginals o laparoscòpiques com en cirurgies del sòl de la pelvis.
- Actuar com a segon ajudant en la patologia maligna de l'aparell reproductor i de la mama.
- Actuar com a cirurgià en les patologies següents ajudat sempre per un adjunt: legrats, ectòpics no accidentats, excisions vulvars, marsupialització de la glàndula de Bartholino, exèresis de tumoracions benignes mamàries, laparoscòpies diagnòstiques, lligadura de trompes.

Metodologia

- Estada amb més d'un professional al quiròfan.
- Sessions clíniques, una a la setmana de caràcter ginecològic i puntualment sobre temes quirúrgics, on s'exposen vídeos que il·lustren cirurgies.
- Assistència a congressos on es practica cirurgia en directe. L'hospital mateix organitza un curs laparoscòpic conjuntament amb l'Hospital d'Igualada i l'Hospital Clínic, on poden anar els residents.
- Possibilitat d'utilitzar *pelvi-trainers* per adquirir habilitat laparoscòpica.
- Assistència a cursos bàsics a l'Escola Internacional de Ginecologia Endoscòpica, on s'exposa cirurgia en directe, a més dels temes teòrics. Organitzats pel nostre hospital, l'Hospital Clínic i l'Hospital d'Igualada.

ROTACIÓ: AMBULATORI**Durada:** 12 mesos

Rotació de 1 dia a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir habilitats amb l'anamnesi i l'exploració física de les pacients que consulten per patologia ginecològica.
- Adquirir habilitats en l'exploració física abdominal i mamària i en el tacte vaginal.

- Realitzar correctament la presa de la mostra citològica de la cèrvix i la de secrecions mamàries.
- Saber realitzar el control d'un embaràs normal.
- Adquirir coneixements de patologia ginecològica i obstètrica.
- Assessorament contraceptiu.
- Conèixer els tipus de medicaments més habituals que s'utilitzen a les consultes de ginecologia.
- Adquirir habilitat en la col·locació i extracció dels dispositius intrauterins.
- Habilitats tècniques en la pràctica de biòpsies endometrials, i inici de biòpsies vulvars.

Metodologia

- Visites realitzades per un adjunt responsable, on el resident és observador i actua amb la supervisió de l'adjunt.
- Sessions clíniques diàries: s'exposen els casos clínics interessants, diagnosticats a l'ambulatori, Urgències o Consultes Externes, i s'avaluen amb tots els adjunts del servei, per valorar el diagnòstic correcte i l'actitud que cal adoptar. A més, pràctiques de sessions monogràfiques ginecològiques un cop per setmana.
- Inicien cursos de doctorat de la Universitat de Barcelona on ~~n~~hi ha d'específics d'aquesta rotació.
- Sessions formatives de valoració de la patologia del sòl pelvià, a càrrec de la Secció Catalana de Sòl Pelvià.

ROTACIÓ: ECOGRAFIA

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Coneixement de l'anatomia pelviana normal.
- Adquirir coneixements sobre l'anatomia fetal normal.
- Mesurar úter i ovaris, aquests últims en dones en edat reproductiva.
- Diagnosticar alteracions del líquid amniòtic.
- Detectar sacs gestacionals i vesícules vitel·lines i batec cardíac.
- Diagnòstic ecogràfic de la gestació no evolutiva.
- Diagnosticar gestacions gemel·lars amb corionicitat i amnicitat.
- Avaluar l'edat gestacional amb paràmetres ecogràfics, mesurant la longitud craniocaudal, diàmetre biparietal BDP, la circumferència cefàlica i abdominal i la longitud del fèmur.
- Diagnòstic ecogràfic de l'embaràs ectòpic i molar.
- Realitzar amniocentesis i ajudar a les biòpsies corials.
- Realitzar Doppler.
- Realitzar diagnòstic del creixement intrauterí retardat.

- Iniciació en la mesura de la longitud cervical pel diagnòstic de l'amenaça de part prematur.
- Inici en la mesura de la transparència nucal per l'*screening* de cromosomopaties durant el primer trimestre.
- Participar en el seguiment de casos en el consell genètic.
- Adquirir coneixements en la patologia ginecològica i obstètrica. Aprendre a descriure les tumoracions bàsicament annexials, conèixer el patró clàssic de l'endometrioma i del quist simple. Saber diagnosticar els miomes uterins i començar a conèixer els components submucosos, intramurals i subserosos.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Realitzar ecografies de primer i tercer trimestre, totes supervisades sempre per adjunts; inicien ecografies de segon trimestre i practiquen ecografies ginecològiques.
- Guàrdies a l'hospital mateix on es realitzen moltíssimes ecografies ginecològiques i obstètriques.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria. A vegades són temes ecogràfics, on hi ha molta iconografia per aprendre a fer els diagnòstics.
- Cursos de doctorat a la universitat: inicien els cursos dels nivells I i II de la SEGO, molt recomanables per a la seva formació ecogràfica.

7. Rotacions de tercer any

ROTACIÓ: SALA DE PARTS

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana i les guàrdies

Objectius competencials

- Realitzar el diagnòstic i tractament de l'embaràs ectòpic.
- Realitzar el diagnòstic de la mola i fer-ne el tractament i els controls posteriors.
- Iniciar la versió externa de fetus en presentació podàlica.
- Identificar i tractar les urgències ginecològiques i obstètriques.
- Diagnosticar i tractar la preeclàmpsia i l'eclàmpsia.
- Assistir al treball de part i al part en la gestació gemel·lar.
- Realitzar cesàries més complexes.
- Realitzar fòrceps en les diferents distòcies de rotació i de deflexió.
- Reparar esquinçaments del canal del part (grau III).

- Assistir les puèrperes en la patologia infecciosa, l'hemorràgica i la relacionada amb la lactància.
- Seguiment a la planta de les pacients ingressades per patologia obstètrica i ginecològica, sota la supervisió d'un adjunt. Seguiment de les puèrperes sense supervisió d'un adjunt.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Guàrdies a l'hospital mateix, per formar-se en les urgències ginecològiques i en la pràctica de parts, ja siguin eutòcics o distòcics, supervisats per adjunts.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria els divendres a la sala d'actes de l'hospital.
- Cursos de doctorat a la universitat; n'hi ha d'específics d'aquesta rotació.
- Altres congressos de perinatologia, als quals poden assistir els residents.

ROTACIÓ: QUIRÒFAN

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Identificar correctament les estructures anatòmiques en una cirurgia.
- Participar com a primer ajudant en la cirurgia local.
- Actuar com a primer ajudant en les intervencions benignes de l'aparell reproductor, tant obertes com vaginals o laparoscòpiques.
- Actuar com a primer ajudant en intervencions del sòl de la pelvis.
- Actuar com a primer o segon ajudant en intervencions oncològiques de l'aparell reproductor i de la mama.
- Actuar com a cirurgià en les patologies següents: legrats, polipectomies, ectòpics, excisions vulvars, marsupialització de la glàndula de Bartholino, exèresis de tumoracions benignes mamàries, laparoscòpies diagnòstiques, lligadura de trompes, histerectomia abdominal no complexa, histerectomia vaginal per prolapse uterí (grau II-III), miomectomies no complicades, quist ovari per laparoscòpia (no complicat), annexectomies i conitzacions cervicals.

Metodologia

- Estada amb més d'un professional al quiròfan.
- Sessions clíniques, una a la setmana de caràcter ginecològic i puntualment sobre temes quirúrgics, on s'exposen vídeos que il·lustren cirurgies.
- Assistència a congressos on es practica cirurgia en directe.
- Possibilitat d'utilitzar *pelvi-trainers* per adquirir habilitat laparoscòpica.

- Assistència a cursos avançats a l'Escola Internacional de Ginecologia Endoscòpica, on s'exposa cirurgia en directe, a més dels temes teòrics. Organitzats pel nostre hospital, l'Hospital Clínic i l'Hospital d'Igualada.
- Examen per avaluar els coneixements anatòmics i la descripció de determinades cirurgies. Se'n fa un cada sis mesos.

ROTACIÓ: ESTERILITAT

Durada: 6 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Realitzar una anamnesi orientada a l'esterilitat.
- Conèixer el tipus de medicaments que s'utilitzen en la inducció de l'ovulació.
- Realitzar un estudi bàsic d'esterilitat.
- Interpretar els resultats de les determinacions hormonals.
- Interpretar els resultats dels seminogrames.
- Diagnosticar patologies relacionades amb l'esterilitat: amenorrea, síndrome d'ovari poliquístic SOP.
- Saber manejar els diferents tractaments hormonals.
- Dur a terme monitoratges ecogràfics de l'ovulació.
- Fer inseminacions artificials.
- Saber diagnosticar i tractar la síndrome d'hiperestimulació ovàrica.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu especialitzat en esterilitat.
- Assistència a les reunions d'esterilitat dutes a terme pels dos adjunts que fan aquesta subespecialitat, on es revisen casos clínics.
- Assistència a les sessions clíniques que es fan un cop per setmana, que a vegades tracten d'un tema monogràfic d'esterilitat.
- Cursos universitaris de doctorat exclusius d'esterilitat.
- Assistència a congressos específics: Congrés Nacional de la Secció Espanyola d'Esterilitat i Congrés Internacional de l'Institut Valencià d'Infertilitat, que tenen lloc cada dos anys (alternadament).
- Rotació externa obligatòria a un centre de reproducció assistida per adquirir coneixements teòric i pràctic en fecundació in vitro. El centre pot variar cada any en funció de les preferències del resident, en els últims anys aquesta rotació s'ha fet a CIRH, centre de Reproducció Humana situat a Barcelona.

ROTACIÓ: MAMA**Durada:** 6 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir coneixements d'anatomia i fisiologia de la mama.
- Adquirir coneixements de diagnòstic i maneig del càncer i altres patologies de la mama.
- Realitzar palpacions de la mama i de l'axil·la i saber interpretar-ne les troballes.
- Fer la lectura de les mamografies i interpretar-ne les troballes.
- Interpretar les tècniques d'imatge diagnòstiques de la patologia mamària.
- Conèixer el tipus de medicaments que s'utilitzen en la quimioteràpia.

Metodologia

- Visites amb un facultatiu especialitzat en la patologia mamària.
- Assistència a sessions clíniques que es fan un cop per setmana, que a vegades tracten d'un tema monogràfic de patologia mamària.
- Assistència al comitè de patologia mamària, format per un grup multidisciplinari: ginecòlegs, cirurgians, radiòlegs, anatomopatòlegs i oncòlegs. Es presenten i es discuteixen els casos clínics.
- Cursos universitaris de doctorat exclusius de patologia mamària.

ROTACIÓ: ECOGRAFIA DEL SÒL PELVIÀ**Durada:** 6 mesos

Rotació d'una tarda a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir coneixements anatòmics del sòl pelvià.
- Practicar les ecografies uretrovesicals no complexes.
- Mesurar els paràmetres que es valoren en aquest tipus d'ecografia.
- Introducció a l'ecografia 3D del sòl de la pelvis.
- Realitzar el diagnòstic de la incontinència d'orina.

Metodologia

- Estada amb un professional especialitzat en ecografies del sòl pelvià.
- Participació en la línia d'investigació sobre l'aplicació de l'ecografia tridimensional en el sòl pelvià duta a terme pel Dr. Cassadó.

- Curs nacional bianual d'ecografia del sòl pelvià dut a terme al nostre hospital i dirigit pel Dr. Cassadó.

ROTACIÓ: PATOLOGIA DEL SÒL PELVIÀ

Durada: 6 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Fer anamnesis orientades a la incontinència d'orina.
- Dur a terme correctament l'exploració del sòl pelvià.
- Conèixer el tipus de medicaments que s'utilitzen en la incontinència urinària.
- Realitzar el diagnòstic, plantejament terapèutic i seguiment de la patologia del sòl pelvià.
- Valorar amb el tacte vaginal la capacitat contràctil dels músculs del sòl pelvià.
- Avaluar el tipus de prolapse.
- Instruir les pacients per elaborar el diari miccional i fer els exercicis de Kegel.
- Introducció a la utilització de qüestionaris de símptomes i qualitat de vida.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu especialitzat, que supervisa l'exploració practicada pel resident.
- Assistència a les sessions clíniques que es fan un cop per setmana, on a vegades es tracta la incontinència urinària.
- Participació en la línia d'investigació sobre l'aplicació de l'ecografia tridimensional en el sòl pelvià duta a terme pel Dr. Cassadó.
- Assistència a congressos específics del sòl pelvià.
- Curs de formació en diagnòstic i tractament de la patologia del sòl pelvià, a càrrec de la Secció de Sòl Pelvià de la SCOG.

ROTACIÓ: ECOGRAFIA

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Diagnosticar embarassos ectòpics.
- Mesurar transparències nucals.
- Mesurar longituds cervicals pel diagnòstic de l'amenaça de part prematur.
- Realitzar biometries fetals.
- Diagnosticar alteracions del líquid amniòtic.

- Realitzar amniocentesis.
- Adquirir coneixements de la patologia fetal.
- Diagnosticar el creixement intrauterí retardat.
- Fer exploracions de cribratge de malformacions majors.
- Dur a terme un estudi cardíac de forma correcta.
- Fer Doppler materns i fetals i interpretar-ne els resultats.
- Identificar les imatges més característiques de la patologia endometrial, tubària i ovàrica.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Ecografies de primer, segon i tercer trimestre supervisades sempre per adjunts; rotació per les ecografies ginecològiques i les obstètriques.
- Guàrdies a l'hospital mateix; s'hi practiquen moltíssimes ecografies ginecològiques i obstètriques.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria. A vegades són temes ecogràfics, on hi ha molta iconografia per aprendre a fer els diagnòstics.
- Cursos de doctorat a la universitat: fan els cursos dels nivells I i II d'ecografies de la SEGO, molt recomanables per a la seva formació ecogràfica.
- Assistència a cursos i congressos sobre ecografia.

ROTACIÓ: AMBULATORI

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir coneixements en el diagnòstic i maneig de la patologia orgànica i funcional de l'aparell genital femení.
- Adquirir coneixements en els procediments quirúrgics adequats a cada pacient.
- Identificar frotis en fresc: micosis, tricomonosis, vaginitis...
- Interpretar els resultats citològics.
- Interpretar els resultats histopatològics.
- Realitzar atenció anticonceptiva.
- Realitzar correctament biòpsies endometrials i vulvars.

Metodologia

- Visites realitzades al costat d'un adjunt, al qual es pot consultar qualsevol dubte.
- Sessions clíniques diàries: s'exposen els casos clínics interessants, diagnosticats a l'ambulatori, Urgències o Consultes Externes, i s'avaluen amb tots els adjunts del servei, per valorar el diagnòstic correcte i l'actitud que cal adoptar.

- Sessions monogràfiques ginecològiques un cop per setmana.
- Cursos de doctorat de la Universitat de Barcelona; n'hi ha d'específics d'aquesta rotació.

ROTACIÓ: TOCOLOGIA D'ALT RISC

Durada: 6 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Introducció al maneig de pacients gestants amb patologia materna: diagnòstic, seguiment i tractament de les malalties hipertensives de l'embaràs, de l'amenaça de part prematur i la ruptura prematura de membranes, de la incompetència cervical, placenta prèvia, oligoamnion i polihidramnion, de la colèstasi intrahepàtica de l'embaràs i altres dermatopaties associades a l'embaràs, entre d'altres.
- Introducció al maneig de pacients gestants amb patologia materna que es complica durant l'embaràs: diabetis mellitus pregestacional i gestacional i altres endocrinopaties. Seguiment de patologia hematològica, malalties sistèmiques, malalties neoplàsiques, malalties neurològiques, trastorns psiquiàtrics. Diagnòstic, seguiment i tractament de les infeccions maternes durant l'embaràs.
- Introducció al diagnòstic i maneig de la patologia fetal: malformacions fetals i defectes congènits, isoimmunitzacions fetals i anèmies fetals intrauterines. Diagnòstic, maneig i tractament de les infeccions fetals. Diagnòstic, maneig i finalització dels creixements intrauterins retardats i fetus petits per edat gestacional. Maneig de les gestacions de bessons i múltiples. Maneig i estudi de la mort intrauterina fetal.
- Saber valorar els riscos fetals i materns dels fàrmacs utilitzats en les pacients embarassades i els controls que requereixen.
- Conèixer els diferents fàrmacs utilitzats en les pacients amb patologia.

Metodologia

- Estada amb un professional especialitzat en la tocolgia d'alt risc.
- Sessions bimensuals d'alt risc obstètric i diagnòstic prenatal amb discussió de casos i revisió de la bibliografia.
- Sessions conjuntes un cop per setmana amb el Servei de Pediatria sobre temes obstètrics i perinatològics.
- Assistència a sessions clíniques específiques de diagnòstic prenatal i tocolgia d'alt risc dues vegades al mes, on es discuteixen els casos i es presenta iconografia.
- Assistència a cursos i congressos obstètrics amb la presentació de pòsters i comunicacions orals de casos vistos en la consulta d'alt risc obstètric.
- Participació en estudis que es realitzen al Servei d'Obstetrícia i elaboració d'articles científics.

- Realització de guàrdies en el Servei d'Obstetrícia, on s'atenen els casos de les pacients portades a la consulta d'alt risc obstètric.
- Visita a les pacients ingressades a la planta per patologia maternofetal que complica l'embaràs.
- Cursos universitaris de doctorat de maneig de pacients obstètriques i patologia maternofetal.

8. Rotacions de quart any

ROTACIÓ: PATOLOGIA DEL TRACTE GENITAL INFERIOR

Durada: 12 mesos

Rotació d'una tarda a la setmana

Objectius competencials

- Interpretar els resultats citològics.
- Adquirir coneixements de la cèrvix, la vagina i la vulva i de les malalties de transmissió sexual.
- Conèixer les indicacions de les vulvoscòpies, vaginoscòpies i colposcòpies.
- Identificar les imatges colposcòpiques normals i patològiques.
- Realitzar vulvoscòpies, vaginoscòpies i colposcòpies.
- Saber quan s'han de fer biòpsies vulvars, vaginals i cervicals dirigides i realitzar-les.
- Conèixer i aplicar els tractaments locals vulvars, vaginals i cervicals (imiquimod, podofil·lí, crioteràpia, àcid tricloroacètic, 5-fluorouracil, quirúrgic).
- Conèixer el diagnòstic i maneig de les lesions intraepitelials.
- Interpretar els resultats histopatològics.
- Diagnosticar i tractar els condilomes.
- Identificar una neoplàsia cervical greu.

Metodologia

- Visites amb un metge especialitzat en la patologia cervical.
- Assistència i presentació de temes ginecològics, un cop per setmana, que a vegades són sobre la patologia cervical.
- Cursos universitaris de doctorat específics de colposcòpia.
- Assistència al congrés nacional organitzat per l'AEPC de forma anual, amb possibilitat de presentació d'algun cas clínic o estudi de patologia cervical, amb l'assessorament dels dos adjunts que porten aquesta unitat.

ROTACIÓ: HISTEROSCÒPIA**Durada:** 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Conèixer les indicacions de la histeroscòpia.
- Adquirir coneixements de la tècnica histeroscòpica: mitjans de distensió, tipus de coagulació.
- Realitzar histeroscòpies.
- Identificar les imatges histeroscòpiques normals i patològiques.
- Diagnosticar les patologies endometrials més freqüents (pòlip endometrial, mioma submucós) i saber diagnosticar la neoplàsia endometrial.
- Realitzar biòpsies dirigides.
- Practicar polipectomies, ja sigui amb pinça, tisoires o Versapoint.

Metodologia

- Estada amb un professional especialitzat en histeroscòpia.
- Sessions clíniques de caràcter ginecològic un cop per setmana; puntualment es tracta un tema histeroscòpic, on de vegades s'exposen vídeos amb imatges histeroscòpiques.
- Assistència a congressos i cursos.

ROTACIÓ: DIAGNÒSTIC PRENATAL**Durada:** 6 mesos

Rotació de 2 matins a la setmana

Objectius competencials

- Realitzar amniocentesis i biòpsies corials.
- Interpretar els marcadors de cribatge de malformacions del primer trimestre.
- Interpretar els resultats genètics.
- Introducció a l'assessorament genètic.

Metodologia

- Estada amb un professional especialitzat en diagnòstic prenatal.
- Assistència a sessions clíniques específiques de diagnòstic prenatal i tocologia d'alt risc dues vegades al mes, on es discuteixen els casos i es presenta iconografia.
- Assistència i presentació de temes de diagnòstic prenatal un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria, cada divendres a la sala d'actes de l'hospital.

- Cursos de doctorat a la universitat; n'hi ha d'específics d'aquesta rotació.
- Assistència a cursos i congressos sobre temes de diagnòstic prenatal.

ROTACIÓ: QUIRÒFAN

Durada: 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Identificar correctament les estructures anatòmiques de les intervencions.
- Participar com a cirurgià en la cirurgia local.
- Actuar com a primer ajudant en les intervencions benignes de l'aparell reproductor, tant obertes com laparoscòpiques.
- Actuar com a primer ajudant en intervencions del sòl de la pelvis.
- Actuar com a primer o segon ajudant en intervencions oncològiques de l'aparell reproductor i de la mama.
- Actuar com a cirurgià en les patologies següents: raspaments, polipectomies i miomectomies histeroscòpiques, septoplàstia per via histeroscòpica, ectòpics accidentats, excisions vulvars, marsupialització de la glàndula de Bartholin, exèresis de tumoracions benignes mamàries, laparoscòpies diagnòstiques, lligadura de trompes, histerectomia abdominal complexa no oncològica, histerectomia vaginal per prolapse uterí (grau II-III), miomectomies no complicades, quist ovari per laparoscòpia (no complicat), endometriosis (grau I-II), annexectomies, tècniques quirúrgiques contra la incontinència d'orina, conitzacions cervicals i cerclatges cervicals.

Metodologia

- Estada amb més d'un professional al quiròfan.
- Quiròfans extres a la tarda, un o dos al mes, en principi específics pels residents, acompanyats per un adjunt.
- Sessions clíniques, una a la setmana de caràcter ginecològic i puntualment sobre temes quirúrgics, on s'exposen vídeos que il·lustren cirurgies.
- Assistència a congressos on es practica cirurgia en directe.
- Possibilitat d'utilitzar *pelvitainers* per adquirir habilitat laparoscòpica.
- Assistència a cursos avançats a l'Escola Internacional de Ginecologia Endoscòpica, on s'exposa cirurgia en directe, a més dels temes teòrics. Organitzats pel nostre hospital, l'Hospital Clínic i l'Hospital d'Igualada.

ROTACIÓ: URODINÀMIA**Durada:** 6 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Adquirir coneixements de la prova diagnòstica urodinàmica en la incontinença d'orina (cistomanometria, perfil uretral i corbes de pressió i flux).
- Interpretar registres d'urodinàmica pel diagnòstic diferencial dels diferents tipus d'incontinença d'orina.
- Valoració de la incontinença oculta.
- Interpretació de la urodinàmica en els casos de patologia del sòl pelvià.

Metodologia

- Estada amb un professional especialitzat en urodinàmica.
- Assistència a congressos del sòl pelvià.

ROTACIÓ: PATOLOGIA DEL SÒL PELVIÀ I CONSULTA ONCOLÒGICA**Durada:** 6 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Fer anamnesis orientades a la incontinença d'orina.
- Dur a terme correctament l'exploració del sòl pelvià.
- Conèixer el tipus de medicaments que s'utilitzen en la incontinença urinària.
- Realitzar el diagnòstic, plantejament terapèutic i seguiment de la patologia del sòl pelvià.
- Valorar amb el tacte vaginal la capacitat contràctil dels músculs del sòl pelvià.
- Avaluar el tipus de prolapse.
- Instruir les pacients per elaborar el diari miccional i fer els exercicis de Kegel.
- Introducció a la utilització de qüestionaris de símptomes i qualitat de vida.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu especialitzat, que supervisa l'exploració practicada pel resident.
- Assistència a sessions clíniques que es fan un cop per setmana, on a vegades es tracten la incontinença urinària, la ginecologia i les pacients oncològiques.
- Participació en la línia d'investigació sobre l'aplicació de l'ecografia tridimensional en el sòl pelvià duta a terme pel Dr. Cassadó.

- Assistència a congressos específics del sòl pelvià i oncològics.
- Curs de formació en diagnòstic i tractament de la patologia del sòl pelvià, a càrrec de la Secció de Sòl Pelvià de la SCOG.
- Assistència i presentació d'una ponència en el curs nacional bianual d'ecografia del sòl pelvià dut a terme al nostre hospital i dirigit pel Dr. Cassadó.
- Assistència al comitè d'oncologia que té lloc cada divendres a la sala d'actes de l'hospital, format per ginecòlegs, radiòlegs, anatomopatòlegs, oncòlegs i radioterapeutes, on s'exposen els casos oncològics i es decideixen les actituds diagnòstiques i terapèutiques.

ROTACIÓ: ECOGRAFIA

Durada: 12 mesos

Rotació de 2 dies a la setmana

Objectius competencials

- Diagnosticar embarassos ectòpics.
- Mesurar transparències nucals.
- Mesurar longituds cervicals pel diagnòstic de l'amenaça de part prematur.
- Realitzar biometries fetals.
- Diagnosticar alteracions del líquid amniòtic.
- Adquirir coneixements de la patologia fetal.
- Diagnosticar el creixement intrauterí retardat.
- Fer exploracions de cribratge de malformacions majors.
- Dur a terme un estudi cardíac de forma correcta.
- Fer Doppler materns i fetals i interpretar-ne els resultats.
- Identificar les imatges més característiques de la patologia endometrial, tubària i ovàrica.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Ecografies de primer, segon i tercer trimestre supervisades sempre per adjunts; rotació per les ecografies ginecològiques i les obstètriques.
- Guàrdies a l'hospital mateix; s'hi practiquen moltíssimes ecografies ginecològiques i de primer trimestre per valorar la viabilitat embrionària.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria. A vegades són temes ecogràfics, on hi ha molta iconografia per aprendre a fer els diagnòstics.
- Cursos de doctorat a la UAB; s'aconsella la pràctica del nivell III de la SEGO, on assisteixen durant un mes a un hospital de referència en malformacions, molt recomanable per a la seva formació ecogràfica.
- Assistència a cursos i congressos sobre ecografia.

ROTACIÓ: SALA DE PARTS**Durada:** 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana i les guàrdies

Objectius competencials

- Realitzar el diagnòstic i tractament de l'embaràs ectòpic.
- Realitzar el diagnòstic de la mola i fer-ne el tractament i els controls posteriors.
- Iniciar la versió externa de fetus en presentació podàlica.
- Diagnosticar i tractar la preeclàmpsia i l'eclàmpsia.
- Assistir al treball de part i al part en la gestació gemel·lar.
- Realitzar cesàries més complexes i també d'urgents.
- Realitzar fòrceps en les diferents distòcies de rotació i de deflexió.
- Reparar esquinçaments del canal del part (grau III).
- Assistir les puèrperes en la patologia infecciosa, l'hemorràgica i la relacionada amb la lactància.
- Seguiment a la planta de les pacients ingressades per patologia obstètrica i ginecològica, sota la supervisió d'un adjunt. Seguiment de les puèrperes sense supervisió d'un adjunt.

Metodologia

- Estada amb un professional facultatiu.
- Guàrdies a l'hospital mateix, per formar-se en les urgències ginecològiques i en la pràctica de parts, ja siguin eutòcics o distòcics, supervisats per adjunts.
- Assistència i presentació de temes obstètrics un cop per setmana conjuntament amb el Servei de Pediatria.

ROTACIÓ: AMBULATORI**Durada:** 12 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Ser capaç de diagnosticar i manejar la patologia orgànica i funcional de l'aparell genital femení.
- Seleccionar el procediment quirúrgic adequat.
- Identificar frotis en fresc: micosis, tricomonosis, vaginitis...
- Interpretar els resultats histopatològics.
- Realitzar atenció anticonceptiva.
- Realitzar correctament biòpsies endometrials i vulvars.

Metodologia

- Visites realitzades al costat d'un adjunt, al qual es pot consultar qualsevol dubte.
- Sessions clíniques diàries: s'exposen els casos clínics interessants, diagnosticats a l'ambulatori, Urgències o Consultes Externes, i s'avaluen amb tots els adjunts del servei, per valorar el diagnòstic correcte i l'actitud que cal adoptar.
- Sessions monogràfiques ginecològiques i/o obstètriques un cop per setmana.
- Cursos de doctorat a la universitat; n'hi ha d'específics d'aquesta rotació.

ROTACIÓ: HIFU

Durada: 2 mesos

Rotació de 2 dies a la setmana

Objectius competencials

- Aprendre a fer una aproximació diagnòstica i el diagnòstic diferencial d'altres patologies que cursen amb clínica semblant a la del mioma a través de l'anamnesi i l'exploració física (metrorràgia disfuncional, endometriosis, neoplàsia endometrial, cervical o ovàrica...).
- Conèixer els tipus de medicaments que s'utilitzen en el tractament dels miomes uterins.
- Aprendre a enfocar el tractament d'elecció de la pacient amb miomes uterins (cirurgia, HIFU, alcoholització, embolització) a través de l'anamnesi, l'exploració física i les diferents proves complementàries (ecografia transvaginal i ressonància magnètica).
- Aprendre quines són les indicacions específiques del tractament HIFU, així com els factors limitadors de la tècnica i les possibles complicacions.
- Adquirir coneixements sobre la interpretació de la ressonància magnètica amb i sense contrast: classificació dels diferents tipus de miomes en funció de la seva localització, intensitat de senyal i vascularització.
- Adquirir coneixements sobre la tècnica HIFU: orientació ecogràfica a l'espai en els tres eixos amb la pacient en decúbit pron, localització del mioma i de les estructures veïnes, tècniques de sonicació i valoració de l'eficàcia del tractament mitjançant l'escala de grisos ecogràfica i la utilització de contrast ecogràfic intratractament.
- Aprendre a valorar l'efectivitat del tractament HIFU en funció de la RM post-HIFU (càlcul de l'àrea d'ablació), la clínica (qüestionaris de símptomes) i les ecografies seriades posteriors als 3, 6 i 12 mesos per valorar la reducció del volum del mioma.

Metodologia

- Visita en el consultori amb un professional especialitzat en aquesta tècnica.
- Realització d'ecografies de control post-HIFU als consultoris (mides dels tres diàmetres dels miomes tractats).
- Assistència a la sala HIFU durant els tractaments.

- Assistència a les sessions clíniques diàries on s'exposen alguns casos de pacients candidates a HIFU o tractades amb aquesta tècnica, ja sigui per valorar la seva indicació o bé per avaluar els resultats obtinguts.
- Assistència a cursos o congressos específics en HIFU o teràpia per ultrasons (ISTU, Jornada Nacional de Miomas, etc.).

ROTACIÓ: TOCOLOGIA D'ALT RISC

Durada: 4 mesos

Rotació d'un dia a la setmana

Objectius competencials

- Introducció al maneig de pacients gestants amb patologia materna: diagnòstic, seguiment i tractament de les malalties hipertensives de l'embaràs, de l'amenaça de part prematur i la ruptura prematura de membranes, de la incompetència cervical, placenta prèvia, oligoamnis i polihidramnis, de la colèstasi intrahepàtica de l'embaràs i altres dermatopaties associades a l'embaràs, entre d'altres.
- Introducció al maneig de pacients gestants amb patologia materna que es complica durant l'embaràs: diabetis mellitus pregestacional i gestacional i altres endocrinopaties. Seguiment de patologia hematològica, malalties sistèmiques, malalties neoplàsiques, malalties neurològiques, trastorns psiquiàtrics. Diagnòstic, seguiment i tractament de les infeccions maternes durant l'embaràs.
- Introducció al diagnòstic i maneig de la patologia fetal: malformacions fetals i defectes congènits, isoimmunitzacions fetals i anèmies fetals intrauterines. Diagnòstic, maneig i tractament de les infeccions fetals. Diagnòstic, maneig i finalització dels creixements intrauterins retardats i fetus petits per edat gestacional. Maneig de les gestacions de bessons i múltiples. Maneig i estudi de la mort intrauterina fetal.
- Saber valorar els riscos fetals i materns dels fàrmacs utilitzats en les pacients embarassades i els controls que requereixen.
- Conèixer els diferents fàrmacs utilitzats en les pacients amb patologia.

Metodologia

- Estada amb un professional especialitzat en la tocolgia d'alt risc.
- Sessions bimensuals d'alt risc obstètric i diagnòstic prenatal amb discussió de casos i revisió de la bibliografia.
- Sessions conjuntes un cop per setmana amb el Servei de Pediatria sobre temes obstètrics i perinatològics.
- Assistència a sessions clíniques específiques de diagnòstic prenatal i tocolgia d'alt risc dues vegades al mes, on es discuteixen els casos i es presenta iconografia.
- Assistència a cursos i congressos obstètrics amb la presentació de pòsters i comunicacions orals de casos vistos en la consulta d'alt risc obstètric.

- Participació en estudis que es realitzen al Servei d'Obstetrícia i elaboració d'articles científics.
- Realització de guàrdies en el Servei d'Obstetrícia, on s'atenen els casos de les pacients portades a la consulta d'alt risc obstètric.
- Visita a les pacients ingressades a la planta per patologia maternofetal que complica l'embaràs.
- Cursos universitaris de doctorat de maneig de pacients obstètriques i patologia maternofetal.

9. Pla de l'itinerari formatiu

R1

Les rotacions es distribueixen en 3 dies a la setmana a sala de parts, 1 dia a ecografies i 1 dia a quiròfan.

La rotació de les tardes serà a sala de parts, excepte un dia que serà a l'ambulatori.

Distribució setmanal durant tot l'any.

MATI				
SALA DE PARTS	SALA DE PARTS	SALA DE PARTS	ECOGRAFIES	QUIRÒFAN
TARDA				
SALA DE PARTS	SALA DE PARTS	SALA DE PARTS	SALA DE PARTS	AMBULATORI

R2

Les rotacions es distribueixen en 2 dies a la setmana a sala de parts, 1 dia a ecografies, 1 dia a quiròfan i 1 dia a l'ambulatori.

Les rotacions de les tardes serà 2 dies a la setmana a l'ambulatori un semestre, 1 dia a l'ambulatori i 1 dia a ecografies el segon semestre.

Distribució setmanal durant tot l'any.

MATI				
SALA DE PARTS	SALA DE PARTS	ECOGRAFIES	QUIROFAN	AMBULATORI
TARDA				
1r SEMESTRE	AMBULATORI	AMBULATORI		
2n SEMESTRE	AMBULATORI	ECOGRAFIES		

R3

Les rotacions es distribueixen durant els 2 semestres.

- **1r Semestre:** 1 dia a la setmana a sala de parts, 1 dia a ecografies, 1 dia a quiròfan ,1 dia a la consulta d'esterilitat i 1 dia a la consulta de patologia del sòl pelvià.
- **2n semestre:** 1 dia a la setmana a sala de parts,1 dia a ecografies, 1 dia a quiròfan, 1 dia a la consulta de patologia mamària i 1 dia a la consulta de patologia del sòl pelvià.

Les tardes es distribuïran durant tot l'any: 1 dia a la setmana a ecografies del sòl pelvià i 1 dia a l'ambulatori.

Distribució setmanal durant tot l'any.

MATI					
1r SEMESTRE	SALA DE PARTS	SÒL PELVIÀ	ECOGRAFIES	QUIRÒFAN	ESTERILITAT
2n SEMESTRE	SALA DE PARTS	SÒL PELVIÀ	ECOGRAFIES	QUIRÒFAN	MAMA
TARDA					
AMBULATORI	SÒL PELVIÀ				

R4

Les rotacions es distribueixen durant els 2 semestres.

- **1r Semestre:** 1 dia a la setmana a sala de parts, 1 dia a ecografies i diagnòstic prenatal, 1 dia a quiròfan ,1 dia a histeroscopies i 1 dia a la consulta de tocolgia d'alt risc.
- **2n semestre:** 1 dia a la setmana a sala de parts,1 dia a ecografies, 1 dia a quiròfan, 1 dia a urodinamies/ histeroscopia i 1 dia a la consulta de patologia del sòl pelvià.

Les tardes es distribuïran durant tot l'any: 1 dia a la setmana a la consulta de patologia cervical i 1 dia a l'ambulatori.

Distribució setmanal durant tot l'any.

MATI					
1r SEMESTRE	SALA DE PARTS	HISTEROSCÒPIA	ECOGRAFIES/ DIAGNÒSTIC PRENATAL	QUIRÒFAN	TOCOLOGIA D'ALT RISC
2n SEMESTRE	SALA DE PARTS	SÒL PELVIÀ	ECOGRAFIES	QUIRÒFAN	HISTEROSCOPIA/ URODINAMIA
TARDA					
AMBULATORI	PATOLOGIA CERVICAL				

10. Cursos, sessions i activitat investigadora

L'hospital ofereix uns cursos que són obligatoris i són comuns per a tots els residents:

- Curs d'Acollida
- Curs d'Extinció d'incendis
- Curs d'Habilitats Comunicatives
- Curs bàsic Introducció a la recerca biomèdica
- Curs de Bioètica
- Curs de Gestió Sanitària
- Curs de Seguretat del Pacient online

Altres cursos:

- Curs de Dolor Agut Post-quirúrgic
- Curs Bàsic Maneig de la Via Aèria

Tots els residents acudeixen durant l'any a diferents cursos i congressos de l'especialitat (vegeu el "portafolis" personal de cadascun). Ja s'han especificat a cada rotació.

El primer any, els residents acudeixen a un congrés amb tots els R1 de tot Espanya. A partir del segon any comencen a fer els cursos de doctorat de la universitat.

Al nostre hospital fem diverses sessions, a diari, on es comenten els casos interessants del dia anterior, les intervencions quirúrgiques pendents o ja realitzades, etc. A més, dimecres i divendres es treballa de manera que en un dels dos dies es presenten temes ginecològics i a l'altre dia es comparteix sessió amb Pediatria per dedicar-la a temes prèviament seleccionats i d'interès comú, alguns dels quals presentats pels residents. Els residents presenten unes tres o quatre sessions anuals, alternant-hi temes obstètrics i temes ginecològics.

A part de la formació en atenció continuada de les guàrdies, en què el resident fa guàrdia juntament amb un adjunt del servei, es fan entre quatre i sis guàrdies al mes, segons l'època de l'any.

Una línia d'investigació és l'aplicació de l'ecografia tridimensional en el sòl pelvià; es publiquen anualment articles, en els quals participen els nostres residents, a càrrec del Dr. Cassadó.

11. Informació que el resident ha de guardar durant la seva formació

A continuació es recullen els documents mínims necessaris per fer el “portafolis” durant la residència. Aquesta documentació ha de ser elaborada pel resident i supervisada pel tutor, que ha de tenir-hi accés. Pot ser en format físic o digital.

Documentació de les rotacions

1. Quadre de rotacions individualitzat.
2. Objectius, amb la definició de les competències i habilitats que cal adquirir a cada rotació. Han de figurar, resumits, a l’itinerari formatiu.
3. Valoració dels objectius i del funcionament de la rotació. En les rotacions llargues, s’aconsella una primera valoració passats un o dos mesos, escrita pel resident després de parlar amb els adjunts que correspongui i on s’inclogui l’opinió de les dues parts sobre els punts forts i els que cal millorar.
4. Avaluacions sumatives de cada rotació. Les han de fer els adjunts responsables en els 15 dies posteriors a la fi de la rotació.
5. Avaluació formativa de cada rotació. Cal fer-les amb el tutor, en acabar la rotació, i un cop ja feta l’avaluació sumativa per part dels adjunts. Pot formar part d’una entrevista estructurada.
6. Resum de l’activitat rellevant desenvolupada durant la rotació: registre de l’activitat més important feta, tant pel que fa a tipus i volum aproximat de pacients com a habilitats i tècniques que s’han posat en pràctica.
7. És interessant que es reflecteixin aquells casos o situacions que han deixat marca en algun sentit i que es valorin críticament l’abordatge i l’aprenentatge consegüent (recull d’incidents crítics).

Documentació de la tutoria

1. Còpia de l’avaluació sumativa anual (juny).
2. Còpia de l’informe anual del tutor per a cada any de residència (juny).
3. Si s’escau, exercicis que formin part de l’avaluació formativa: *feedback*, etc.
4. Entrevistes estructurades, on s’especifiquen problemes detectats i canvis que cal posar en marxa.
5. Recull ordenat de les diferents activitats científiques i docents que formen el currículum del resident:
  - Publicacions en revistes (indexades i no indexades)
  - Congressos: comunicacions, pòsters, assistències sense participació activa
  - Cursos acreditats (cal aportar crèdits) i cursos no acreditats (cal aportar certificat d’assistència)
  - Jornades i tallers
  - Presentació de sessions (cal especificar-hi lloc, temps i tema)
  - Participació en grups de treball, societats científiques, etc.
  - Reunions amb residents d’altres hospitals